

HIV INFEKCIJA

Kas ir HIV infekcija?

HIV ir cilvēka imūndeficīta vīruss. HIV vīruss vairojas, iznīcinot tās asins šūnas, kas atbild par imunitāti, un izraisa pastiprinātu imūnsistēmas novājināšanos.

Kas ir AIDS?

AIDS jeb iegūtais imūndeficīta sindroms rodas HIV infekcijas attīstības rezultātā.

Kā notiek inficēšanās ar HIV?

Inficēšanās notiek, ja **inficēta cilvēka asinis, izdalījumi no dzimumorgāniem** (sperma, sekrēts, kas izdalās pirms ejakulācijas, maksts sekrēts) un **mātes piens** (zīdaiņiem), **nonāk otra cilvēka organismā.**

Kā var inficēties ar HIV?

- Dzimumkontakta laikā ar HIV inficētu personu, ja netiek lietots prezervatīvs;
- veicot skaistumkopšanas procedūras (pīrsings, tetovējumi, skarifikācija), medicīniskas manipulācijas (akupunktūra), ja nav pareizi sterilizēti instrumenti;
- lietojot kopīgus injicēšanas piederumus (šļirces, adatas u.c.);
- bērnam inficējoties no HIV pozitīvas mātes grūtniecības, dzemdību vai zīdīšanas laikā;
- asins pārliešanas laikā (Latvijā asinis pirms pārliešanas tiek pārbaudītas, lai novērstu šādu iespēju);
- orālā seksa laikā (nav drošu pierādījumu, ka orālā seksa laikā notiek inficēšanās ar HIV, tomēr izslēgt šādu iespēju nedrīkst).

Inficēties ar HIV var no viena vienīga dzimumkontakta ar inficētu partneri!

Kā nevar inficēties ar HIV?

- Sarokojoties, apskaujoties, skūpstoties, šķaudot vai klepojot;
- lietojot kopīgus sadzīves priekšmetus – telefonu, datoru, dvieli u.c.;
- apmeklējot ārstniecības iestādes;
- lietojot kopīgu uzturu un traukus;
- apmeklējot kopīgas tualetes, dušas, peldoties baseinā;
- braucot sabiedriskajā transportā;
- saskaroties ar sviedriem, asarām, siekalām, izdalījumiem no deguna, urīnu, izkārnījumiem, atvērtām masām, ja vien tie nesatur asinis;
- insektu un dzīvnieku (suņu, kaķu) kodumu vai skrāpējumu rezultātā.

Kādi ir HIV infekcijas simptomi?

Noteikti jāpievērš uzmanība, ja parādās šādi simptomi:

- ēstgribas zudums;
- novājēšana;
- nogurums, darba spēju samazināšanās;
- drudzis, paaugstināta temperatūra;
- izteikta svīšana naktīs;
- ādas izmaiņas;
- hroniska caureja;
- uzņēmība pret infekciju slimībām;
- palielināti limfmezgli.

Šādi simptomi novērojami arī pie citām slimībām, tāpēc noteikti jākonsultējas ar ārstu, lai precizētu diagnozi!

Kāda ir HIV infekcijas diagnostika?

"HIV tests" ir asins pārbaude, lai noskaidrotu, vai cilvēkam ir HIV infekcija. Tas ietver gan asins analīzi, gan pirmstesta un pēctesta konsultāciju, kuru laikā medicīnas darbinieks izskaidro visus ar HIV/AIDS saistītos jautājumus.

Kur iespējams veikt HIV testu?

Latvijā asinis izmeklēšanai uz HIV var nodot jebkurā laboratorijā ar vai bez ārsta nosūtījuma. HIV eksprestestu bez maksas un anonīmi var veikt arī kādā no HIV profilakses punktiem. **Ja tests uzrādījis pozitīvu HIV rezultātu**, tad jāvēršas SIA "Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas" stacionārā "Latvijas Infektoloģijas centrs" (Rīgā, Linezera ielā 3), kur tiks veikta galīgā HIV infekcijas diagnozes apstiprināšana.

Kādos gadījumos ir ieteicams veikt HIV testu?

- Ja bijis risks inficēties, piemēram, saskare ar cita cilvēka asinīm, bijis "nedrošs sekss" vai narkotiku injicēšana ar citas personas šļirci;
- ja pārbaudes nepieciešamību nosaka normatīvie akti (visu veidu donoriem, bērna adopcijas gadījumā, personām, kuras sniedz vai saņem seksuālos pakalpojumus, personām, kuras aizturētas iepriekšējās izmeklēšanas izolatorā, dažu profesiju pārstāvjiem obligāto veselības pārbaūžu ietvaros, grūtniecēm);
- ja ārsts iesaka veikt HIV testu, lai precizētu diagnozi!

Kāda ir HIV infekcijas profilakse?

- iesaistoties gadījuma dzimumsakaros un mainot partnerus, obligāti lieto prezervatīvu;
- izvairīties veikt skaistumkopšanas procedūras (tetovējumi, pīrsings, skarifikācija) vietās, kur nav iespējams pārliecināties par higiēnas prasību ievērošanu;
- nelietot kopīgus injicēšanas piederumus (šļirci, adatas u.c.);
- regulāri pārbaudot veselību un veicot HIV testu!

Kā HIV infekcija tiek ārstēta?

HIV infekcija tiek ārstēta ar zālēm, kas nomāc vīrusu vairošanos un stiprina imūno sistēmu, aizkavējot HIV infekcijas progresēšanu un AIDS stadijas iestāšanos, tomēr vīrusu pilnībā iznīcināt nevar.

HIV infekcija ir hroniska infekcija, kuras gaitu iespējams kontrolēt.

Kas ir HIV profilakses punkti?

HIV profilakses punktos bez maksas un konfidenciāli iespējams saņemt informāciju un konsultācijas saistībā ar infekciju slimību (HIV, C un B hepatīts, seksuāli transmisīvās infekcijas) profilaksi un ārstēšanu, kā arī bez maksas veikt HIV, B un C hepatītu, un sifilisa eksprestestu un saņemt prezervatīvus.

Vairāk informācijas par HIV infekciju un HIV profilakses punktiem: www.spkc.gov.lv sadaļā "Tavai veselībai / HIV profilakses punkti"